

Vézelay vond zijn oorsprong doordat de Romein Vercellus er een villa bouwde die hij de naam Vercellacum gaf. Via Verzeliacum werd de naam uiteindelijk verbasterd tot Vezelay.

Later kwam de plaats in handen van de koningen van Karolingische koningen (heersers over het Frankische rijk tussen de 8e en de 10e eeuw).

Girard de Roussillon en zijn vrouw Berthe: miniatuur genomen uit de Kronieken van Vézelay door Hugues de Poitiers. B. M. d'Auxerre (uit de departementale archieven van de Yonne)

In de 9e eeuw ruilde koning Lodewijk de Vrome de villa voor grond, toebehorend aan graaf Girard van Rousillon en zijn vrouw Bertha van Tours (schoonzusje van Lotharius; de zoon van Lodewijk de Vrome, keizer van Rome en koning van midden-Francië van 817 tot 855).

Girard (800-874) was zowel graaf van Parijs als van Wenen en Lyon en een van de grote feodalen van de Middeleeuwen.

Zijn enige zoon Thierry, overleed op eenjarige leeftijd. Ontroostbaar stichtten Girard en Berthe in 858, twee kloosters in herinnering aan hun zoontje en als lofuiting aan god, een voor mannen in hun villa in Pothières en een voor vrouwen aan de oever van de Cure.

Beide werden opgedragen aan de apostelen Petrus en Paulus.

Zij kwamen onder het directe gezag van de paus, waardoor ze onafhankelijk waren en niet onderhevig aan bisschop en leenheer van de regio.

In 873 werden de zusters in het klooster vervangen door Benedictijner monniken uit het klooster van St. Martin van Autun. Toen kort hierna het klooster werd overvallen door Noormannen, besloten de monniken een veiligere plek te zoeken bovenop de heuvel.

In 878 wijdde paus Johannes VIII het nieuwe klooster in. De eerste abt, Eudes, werd erkend door keizer Karel II (Karel de kale), zoon van Karel de Vrome.

Het hoger gelegen klooster werd gebouwd binnen stevige muren. Overgebleven uit die tijd is de crypte van de basiliek.

In Vézelay, werd in 1095 nagedacht over de 1e kruistocht. Maar waarschijnlijk zou dit klooster nooit zo belangrijk zijn geworden, als niet in het begin van de 11e eeuw door de monnik Badilon uit Saint Maximin de vermoedelijke relikwieën van de heilige Maria Magdalena (zus van Lazarus) naar dit klooster werden gebracht.

Daardoor ontstond een grote volksverering en in 1096 werd begonnen met de bouw van een nieuwe, grotere, (basilieke) kerk die in 1104 werd ingewijd. De stad groeide in die tijd uit tot meer dan 1000 inwoners. Doordat er voor de bouw van de kerk steeds meer geld nodig was, en dit opgebracht moest worden uit belastingen, braken er opstanden uit en viel de bouw van de kerk stil. Pas toen het klooster in 1162 van de paus volledige onafhankelijkheid kreeg van Cluny, stopten de opstanden. De abdijkerk werd een begeerde laatste pleister- en verzamelplaats voordat de lange tocht naar Santiago de Compostella werd aangevangen. Door een bezoek aan de abdij door koning Lodewijk VI en de paus (Calixtus) in 1118, kwam deze meer onder de aandacht en bracht macht en erkenning.

In 1120 vond een grote ramp plaats: meer dan duizend pelgrims vonden de dood toen de kerk in vlammen opging. De nieuwbouw, waarmee meteen werd begonnen, vorderde snel.

Op 8 februari 1124 werd, nabij Toulouse, de heilige Etienne de Muret, vermoord. Dit feit raakte op het moment van de moord op miraculeuze wijze ook bekend in Vézelay.

In 1132 wijdde paus Innocent II de (huidige) narthex in, ondanks dat deze nog niet af was.

In 1140 was het schip voltooid.

In 1146 was paus Eugene III in Vézelay om op te roepen tot de 2e kruistocht (die rampzalig zou verlopen). Volgens de kronieken was de kerk op 31 maart van dat jaar te klein voor de 100.000 ridders en getrouwen die, in aanwezigheid van koning Lodewijk, luisterden naar de preek en oproep van St.

Bernardus (van Clervaux).

Daardoor verspreidde de menigte zich over de noordzijde van de berg om hem te kunnen horen. Hij schreef hierover; "Ik opende mijn mond en gelovigen vermeerderden zich tot ontelbaar. De steden en kastelen zijn nu leeg. Op elke zeven vrouwen is er nog een man, en overal zijn er weduwen van nog levende echtgenotes."

Ter ere van deze gelegenheid werd een kapel gebouwd, opgedragen aan het heilige kruis, Sainte Croix.

Later zou Franciscus van Assisi op deze plaats het eerste Franciscaner klooster (voor 25 religieuzen) in Frankrijk stichten.

In 1150 was de voorkant aan de westkant van de kerk klaar. Op 12 juni 1166, Pinksteren, zocht de bisschop van Canterbury asiel in Vézelay. Hij openbaarde aan de bevolking het conflict tussen de kerk en de koning van Engeland. Hierbij excommuniceerde hij plechtig alle medewerkers van Henry II en verketterde hij de koning als deze niet tot inkeer zou komen.

Pas in 1185 was het gotisch koor klaar (doordat de crypte in 1165 afbrandde).

Het was een periode van belang voor Vézelay dat hiermee een tegenhanger werd van Cluny.

In 1190 ontmoetten koning Fillips II van Frankrijk (1180 tot 1223) en de engelse koning Richard Leeuwenhart elkaar in Vézelay om het startschot te geven voor de 3e kruistocht. Aan het hoofd van het 'leger' vertrokken zij naar het Beloofde Land.

Ook de 4e en 5e kruistocht gingen (in 1248 en 1270) onder leiding van Lodewijk IX (de heilige), van start vanuit Vézelay.

Kerk en stad werden rijker en rijker. En zoals in alle tijden zijn ook hier hebzucht en afgunst de bronnen die tot een onderlinge strijd hebben geleid, want wie zou het meeste profiteren van de winsten van de pelgrimstochten? Het getwist leidde ertoe dat de hele bevolking van Vézelay door de paus werd geëxcommuniceerd.

Deze klap kwam Vézelay niet meer te boven. De stad was hierdoor niet meer interessant voor de bedevaartgangers. De pelgrims kozen voor het veel zuidelijker gelegen St. Maximin. In 1537 waren er nog maar een 15-tal monniken toen paus Paulus III er een college voor kanunniken installeerde. In 1538 werd het klooster staatseigendom en werd de kerk 'gedegradeerd' tot parochiekerk. In 1557 werd het klooster zelfs een verblijfplaats voor de calvinisten.

In 1796 werd tijdens de revolutie de abdij als staatseigendom verkocht en volledig afgebroken.

De abdijskerk overleefde deze tragedie, maar was nu niet meer dan een grauwe klomp stenen met de vele sporen van verbouwingen en vernielingen.

Na die datum heeft de stad niet alleen veel te lijden onder de godsdienstoorlogen en de Revolutie, maar ook onder de heerschappij van de plaatsvervangend abt. Aangesteld door de koning waren dit leken die de gemeenschap kaalplukten. Schrijnend voorbeeld hiervan is kardinaal Odet de Chatillon, abt van Vézelay tussen 1560 en 1571, die trouwde, met zijn echtgenote vluchtte naar Engeland en daar werd vergiftigd door (naar verluid) zijn kamerheer. Odet was al op achttienjarige leeftijd kardinaal, maar in 1563 verklaarde de paus hem tot ketter omdat hij calvinist was geworden.

Ruïne van de kerk St. Pierre in Saint-Père

Het is ook in die tijd dat de calvinistisch theoloog Théodore de Bèze Vézelay als basis had; een tijd dat steeds meer hugenoten hun asiel zoeken in Vézelay, om te ontkomen aan de zoektochten van het leger van de koning.

Tijdens die zoektochten verwoestten zij La Maison-Dieu de St. Pere, verbrandden ze de relikven van de heilige Maria Magdalena en gebruikten ze de hoofden van begraven Franciscanen als jeu de boule-ballen. Het is een periode die zijn sporen heeft achtergelaten in de hoofden van de bewoners. Tot overmaat van ramp werden door Jean de Valois in St. Maximin (Provence) relikwieën gevonden die bij pauselijk decreet (paus Bonifatius VIII) tot de enige echte van Maria Magdalena werden verklaard.

Vézelay

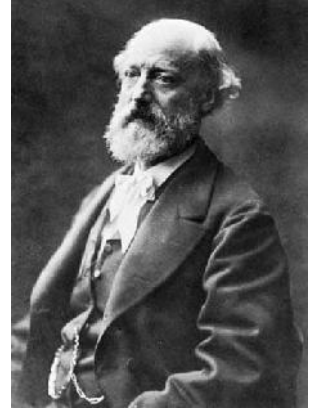
Na de kruistochten was het ook de Franse Revolutie die zijn begin vond in Vézelay op 3 juli 1789; tijdens een viering waar met een lofzang aan God, het "te deum", werd gebeden voor de fusie van de drie 'orden' (de adel, de geestelijkheid en het volk).

Er waren echter ook veel dorpelingen die zich bewapenden en de, onder elkaar verdeelde burgers, maakten elkaar af; monniken werden afgevoerd en gebouwen verkocht. De abdij werd verwoest, de beeldhouwwerken van de Magdalena vernield. Niettemin vierde men, op 8 mei 1794, na een leegstand van vijf jaar, in de kerk het feest van de Allerhoogste.

In 1834 sloeg Prosper Mérimée, inspecteur van historische monumenten, alarm; aangetast door vocht brokkelden de muren van de kerk brokkelden af, bomen zochten hun weg door het bouwwerk met armdikke takken. Een jonge architect, Eugène Viollet-le-Duc (1814-1879), werd aangezocht om de kerk te restaureren. Het kostte 16 jaar, van vaak gevaarlijk werk om de muren te consolideren, het hout, de gewelven, de steunberen, het klooster .....

Maar het is aan Viollet te danken dat de basiliek ook nu nog is te bewonderen, hetgeen Vézelay heeft gevierd met een expositie in 1979, honderd jaar na zijn dood. Sinds 1979 staat Vézelay ook op de werelderfgoedlijst van Unesco.

Woonden er in de 12e eeuw enkele duizenden mensen in Vézelay, rond 1800 waren dat er nog maar 1400, rond 1900 nog maar 800 en in 2000 zelfs minder dan 500.

Camping Le Bois Vieux

U gaat de stad binnen door de (1) Port du Barle ook wel genoemd de Port de St. Etienne (rechts op de foto de oude kerk St. Etienne).

De hoofdstraat die u inloopt is dan ook de Rue Saint Etienne. Op nummer 14 vindt u (2) Het museum Zervos dat is ondergebracht in het oude woonhuis van de schrijver Romain Rolland en moderne kunst bevat met oa. werken van Picasso, Miro, Giacometti, Kadinski en anderen.

De collectie is samengesteld door het echtpaar Christian (redacteur van het invloedrijke kunsttijdschrift Cahiers d'Art en

vooraanstaand galeriehouder uit Parijs) en Yvonne Zervos. Zij bewoonden in La Goulotte een ferme waar zij hun vrienden (als Picasso, de schilder Fernand Léger, de dichters Paul Eluard en zijn vrouw Nush, en René Char en ook de Nederlandse kunstenaar César Domelo) ontvingen. Vézelay erfde de kunstcollectie en het huis van het echtpaar. Het huis is ook de moeite van een bezoek waard; het is echter alleen open gedurende het nationale monumentenweekend of bij een eventuele tentoonstelling.

Het museum is open van 10.00-18.00 uur ; tussen 15 maart en 15 november, alle dagen (behalve dinsdag) en van 1 juli tot 31 augustus alle dagen.

Entree voor personen ouder dan 18 jaar is 3€; jonger? Dan is de toegang gratis.

Uw weg vervolgens treft u aan uw linkerhand (3) Place du Grand Puits en maison des Colomb Plein van de grote putten? In werkelijkheid gaat het hier om opslag van water ipv. bron van water. Vézelay is op een heuvel gebouwd waardoor er geen waterbronnen of putten zijn. Dit reservoir is gegraven in 1776, heeft een diepte van 72 meter en een diameter van 5 meter. Het verhaal gaat dat men heeft besloten om putten te graven nadat er een brand geblust moest worden met de wijn die in de stad werd geproduceerd.

Tegenover de put bevindt zich het 'maison des Colomb', een woonhuis met een torentje. Op de gevel het devies van de familie; de inscriptie is een zinspeling op de naam van de eigenaar; "comme Colombe humble et simple seray, et à mon nom mes coeurs conformeray", betekent iets als "mijn leefwijze is zoals mijn naam, als een duifje nederig en eenvoudig". Het franse colombe betekent duifje (als troetelnaam).

De weg richting de basiliek heet vanaf hier Rue Saint Pierre. De huizen in Vézelay bevatten allemaal een kelder, maar die van het Centre Ste. Madeleine (26 rue Saint-Pierre) is wel heel bijzonder. Deze bevat, gelegen onder de binnenplaats, een ijskelder met een hoogte van maar liefst negen meter, de kelder zelf is voorzien van een waterput.

4 De basiliek van Maria Magdalena

Rondom de basiliek zijn een aantal bezienswaardigheden:

Parallel aan de basiliek aan de Rue du Chapitre is dat u een huizenblok 'la chapitre' (het kapittel) genaamd, dat werd bewoond door de kanunniken.

Het oude Ursulinenklooster stond op de plaats waar nu het oorlogsmonument staat. De Ursuliner nonnen kwamen in 1624 naar Vézelay om de meisjes te scholen. De kloostertuin bevindt zich aan de andere zijde van de straat achter een muur, verbonden met het klooster door een ondergrondse gang. De kapel van het klooster was in het Romaanse huis, de ingang was verhoogd; nu nog te zien aan de twee arcades die de brug ondersteunden over de Rue des Ursulinen.

Bovenaan de Rue Saint-Pierre, aan de linkerzijde, ligt het Maison Cabalus. De vroegere infirmerie (ziekenboeg) van de basiliek herbergt nu een chambre d'hotels, restaurant en een pottenbakkers-atelier. In 1146 sloiep koning Lodewijk VII hier, voordat hij vertrok op de 2e Kruistocht. Waarschijnlijk

hebben er meerdere vorsten de nacht doorgebracht, want er is bekend dat ook Louis IX in Vézelay was in 1244, in 1248 (start van de 7e Kruistocht), in 1254 bij zijn terugkeer uit Palestina en tot slot weer in 1270 voor de 8e Kruistocht naar het Heilige Land.

De huidige bewoners van het huis proberen de sfeer van lang geleden terug te halen door hun verzamelde antiquiteiten. Met andere woorden; de moeite waard om een kopje koffie te drinken.

5 Het terras van het kasteel

Achter de basiliek ligt een terras dat uitzicht biedt op de Morvan en Saint-Père met zijn gotische kerk, een opgravingsplaats en een badhuis uit de Gallo-romaanse tijd. Vanaf hier zijn resten zichtbaar van het kasteel, verblijf van de abt, zoals de trap tussen de kastanjes. Bij de afbraak van het kasteel zijn de stenen verkocht, waardoor diverse huizen in Vézelay hiermee zijn opgebouwd.

En dan zijn er natuurlijk verschillende uitkijkpunten waar u over de wijngaarden kunt uitkijken of in de richting van de 'bergen' van de Morvan.

6 Het museum l'oeuvre Viollet-le-Duc

Het museum huist in de oude slaapzaal van de monniken, boven de kapittelzaal.

Tijdens de restauratie van de basiliek door Eugène Viollet-le-Duc (1814-1879) zijn de oude beschadigde kapitelstukken gerestaureerd, maar soms ook vervangen door nieuwe beeldhouwwerken. De kapitelen (uit de 12e en 13e eeuw) die niet terug zijn geplaatst, staan in het museum opgesteld op sokkels van 1.70 meter hoog; waardoor ze goed zichtbaar zijn gemaakt (beter dan in de basiliek waar ze op grote(re) hoogte staan).

Voor Viollet-le-Duc was het de eerste opdracht die men hem toevertrouwde en waarmee hij bezig was tussen 1840 en 1859. In die tijd werd hij op meerder restauratiewerken ingezet door Prosper Mérimée (auteur, archeoloog en historicus) die in die tijd werkte, in dienst van de staat, als inspecteur van historische monumenten.

(Eén van de novellen van Mérimée was basis voor de opera Carmen; hij was ook verantwoordelijk voor de restauratie van de citadel in Carcassonne).

Een rondgang door het museum maakt een bezoek aan Vézelay en zijn basiliek compleet. Het maakt daarbij niet uit welke van de twee u het eerst bezoekt.

Het museum is geopend van 14.00 – 18.00 uur; alle dagen van de week in juni t/m augustus en alle zon- en weekenddagen daarbuiten. Voor de kosten hoeft u het niet te laten, die bedragen 3€ voor een volwassene en 1€ voor kinderen boven de 12 jaar.

7 Huis en tuin van de schrijver Jules Roy

Jules Roy, geboren in Algerije in 1907, begon zijn carrière als seminarist en vervolgens als landmachtofficier en vlieger. Hij verlaat, als kolonel, de militaire dienst na de misstanden tijdens de oorlog in IndoChina en werd vredesactivist tijdens de oorlog tegen Algerije. Gefascineerd door Vézelay, installeerde hij zich hier in 1978. Hij heeft verschillende prijzen ontvangen voor zijn oeuvre. Hij overleed op 15 juni 2000 in Vézelay.

Het huis staat tegenwoordig in dienst van schrijvers, die in de gelegenheid worden gesteld om hier één tot drie maanden te verblijven om te kunnen werken in deze atmosfeer.

Vanuit de tuin heeft u een mooi uitzicht over de vallei 'de la cure', het dorp Asquins en de basiliek.

8 Cité de la Voix, gevestigd in het voormalig armenhuis of hospice (uit 1698) van Vézelay, biedt in ieder geval een kunstzinnige smaakvolle ontvangst. In de Middeleeuwen waren er verschillende instellingen voor de zieken. Men droeg zorg voor de ziel (door gebed) en het lichaam (door aderlatingen en darmspoelingen.....). Onder het Oude Regime werd dit bekostigd door de rijken en uitbesteed aan de religieuzen.

Men herbergde misdeelden, weduwen, wezen, invaliden maar ook de pelgrims. Ondanks herstelwerkzaamheden moest het hospice in 1997 sluiten.

Sinds 2010 is het Cité de la Voix, een centrum voor zangkunst van de Bourgogne er gehuisvest voor zowel amateurs als professionals.

9 De oude kerk Saint-Pierre en le Pontot

Dit straatje is het toneel geweest voor een opname uit de film 'La Grande Vadrouille', hét eerste grote voorbeeld van de komische oorlogsfilm, waarin niemand anders dan Louis de Funès een hoofdrol had. In de Middeleeuwen had Vézelay twee parochiekerken; Saint-Etienne en Saint-Pierre. Beide parochies werden na de Revolutie opgeheven. In 1803 werd de kerk afgebroken waardoor een marktplaats ontstond die nu in gebruik is als parkeerplaats. De klokkentoren uit de 17e eeuw deed dienst als alarmklok, als uurwerk en zeker ook als uitkijkpost.

(de stenen bogen laten nog zien hoe het schip was opgebouwd)

Iets buiten het centrum van Vézelay, maar zeker niet minder de moeite waard:

10 De begraafplaats

Een aantal franse schrijvers hebben hier hun laatste rustplaats gevonden, zoals Georges Bataille, Max-Pol Fouchet en Maurice Clavel. Maar ook het al eerder genoemde echtpaar Zervos, die hun collectie hebben nagelaten aan de stad en Jules Roy, vredeschrijver. Ook hier weer dat mooie uitzicht over de vallei en Asquins.

11 Kapel Sainte-Croix ofwel 'la Cordelle'.

In 1146 werd hier (bij het houten kruis dat ter ere van die bijeenkomst datzelfde jaar werd opgericht), door Bernard van Clervaux, opgeroepen tot de 2e Kruistocht. De abt van Vézelay heeft hier een kapel laten bouwen uit naam van het heilige Kruis en de kruistocht. Ongeveer 70 jaar later kwamen de eerste Franciscaner monniken aan in Vézelay die gastvrij werden ontvangen door de monniken in Vézelay die hen de kapel gunden. De bijnaam van de kapel stamt van de bijnaam van de Franciscaner monniken die wel 'Cordeliers' werden genoemd naar het koord dat zij om hun pij droegen.

De kapel heeft nogal wat te verduren gehad door de eeuwen heen; niet in de laatste plaats door de 'bewoners' zelf. In 1722 stortte de kapel in en in 1787 verkocht de enig overgebleven broeder, de meubels, de dakpannen van de kapel en de vloertegels teneinde te kunnen overleven. Pas in 1824 wordt

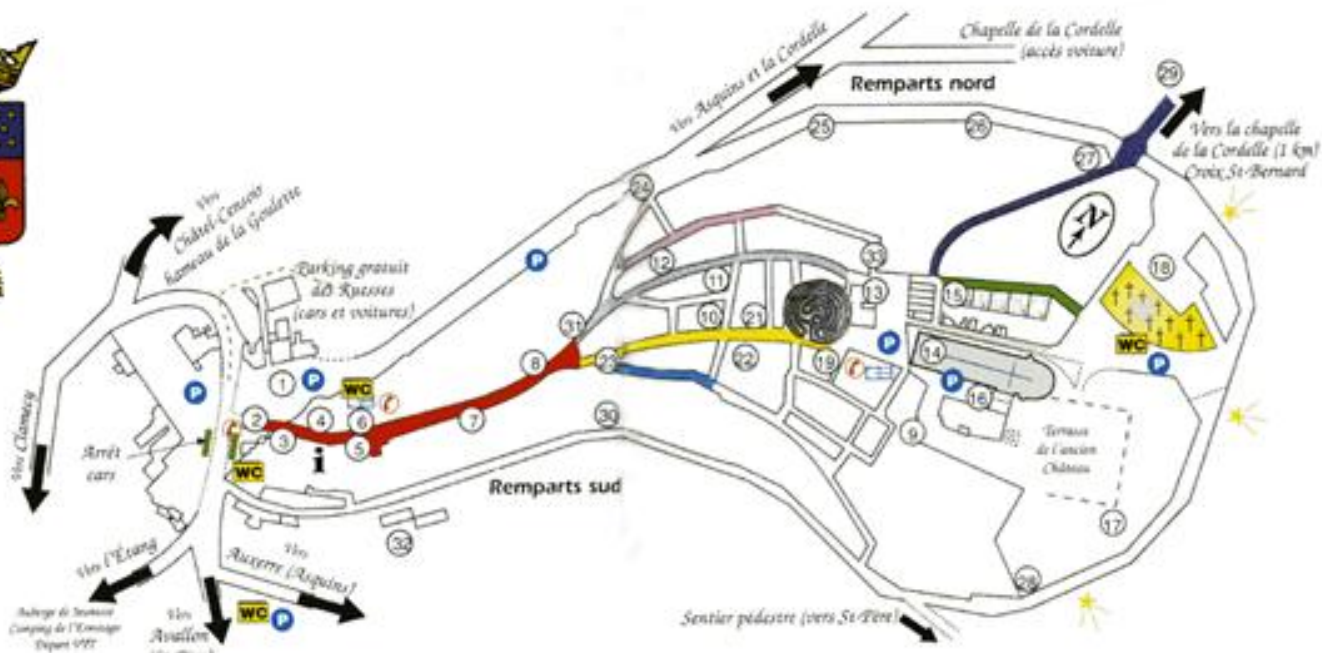
begonnen met het herbouwen van het complex, toen de graaf van Castellux de gebouwen kocht om er de overblijfselen van zijn familieleden in bij te zetten. Tegenwoordig wonen er weer drie Franciscaner broeders.

12 De vestingmuren en de nieuwe toegangspoort, 'porte Neuve'.

De poort is een van de belangrijkste toegangspoorten van de stad, gebouwd vanwege het defensieve karakter van de stad. Doordat het Vézelay van de 11e tot de 13e eeuw voor de wind ging, was er sprake van afgunst. De poorten zorgden voor een gereguleerde toegang van pelgrims die uit Asquins kwamen, maar konden ook ongewenste figuren buitensluiten. De poort werd nieuw genoemd omdat deze werd gebouwd tijdens de laatste aanpassingen aan de stad in de 16^e eeuw. De muren zijn 2 kilometer lang en 2.5 meter dik. Om de muur lag een sloot die tegenwoordig in gebruik is als wandelpad. De Middeleeuwse stad heeft zijn vestingmuur, zijn poorten en de rondweg, zorgvuldig in stand gehouden. De wijngaard is een honderdtal hectaren groot en strekt zich uit over de gemeenten Asquins, Saint-Père-sous-Vézelay, Tharoiseau en Vézelay en beschikt over twee appellations;

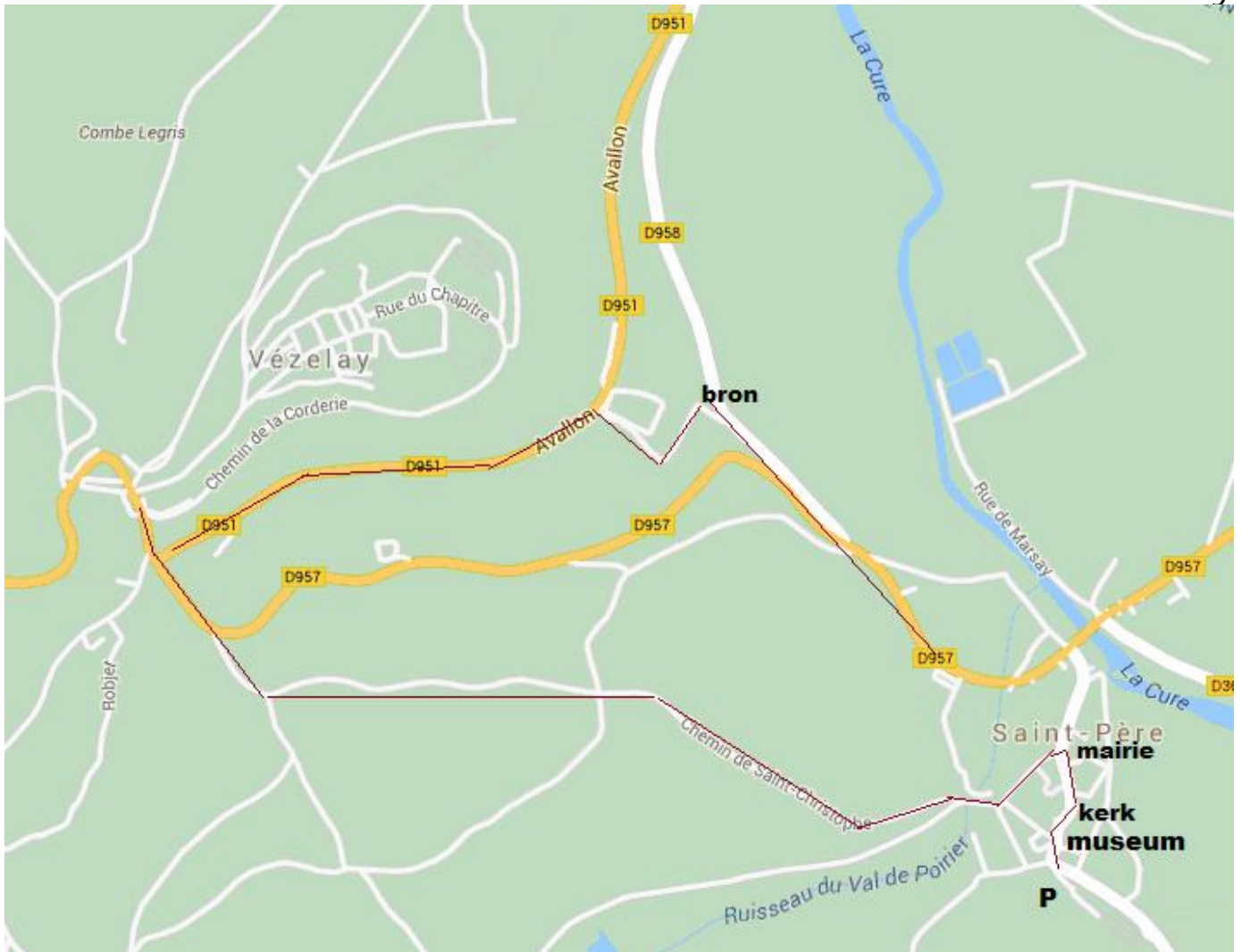
Vézelay

Bourgogne en Bourgogne Vézelay. Gebruikte druivenranken zijn de Chardonnay, de Melon en de Pinot noir.

Het is heel goed mogelijk om uw bezoek aan Vézelay, te beginnen in Saint Père sous Vézelay, de plaats waar de oorsprong van het latere Vézelay ligt. De wandeling heen en terug is ongeveer zes km én u spaart parkeerkosten uit, want in Vézelay betaald u voor een uur of voor de dag.

Saint-Père ligt van oorsprong aan de route tussen Autun en Auxerre. Door de vruchtbare grond en het water van de rivier de Cure woonden er al sinds 6000 voor Christus mensen in deze streek. Bij archeologische opgravingen is een vloerrooster gevonden gemaakt van gebroken stenen en bewerkt vuursteen.

In 1933 werden opvangputten voor water met een doorsnede van 1.5 meter gevonden. De putten waren gegraven in het zand en aangevuld met leem zonder ondersteuning van houtwerk, afkomstig uit het Neolithicum.

In een poging de putten vrij te maken in 1938 of 1939, stuitten René Louis en Robert Dauvergne op een diepte van 4 meter op water.

De zoutbronnen iets ten zuiden van St. Père waren al in gebruik sinds 2300 jaar voor Christus. De 16 gedgeconserveerde eiken die zijn gebruikt bij de bouw van de putten, stammen ook uit deze tijd.

Het is aannemelijk dat bomen van dit formaat eerst generaties geconserveerd zijn geweest alvorens ze werden bewerkt met ijzeren of bronzen bijlen. Twee verschillende technieken die dan ook door twee verschillende groepen werd uitgevoerd. Verlaten sinds het bronzen tijdperk zijn de putten dichtgeslibd door het water van de dichtbijgelegen Cure. Sommige putten zijn aan het eind van het bronzen tijdperk weer in gebruik genomen, waarschijnlijk voor het drinken van het vee. Men moest wachten tot het ijzeren tijdperk voordat zout kon worden geproduceerd; daarbij werd gebruik gemaakt van vuur.

Vézelay

In het gehucht Le Poron zijn in 1930 bij een zandopgraving op een diepte van slechts één meter, resten gevonden van een mammoet en fragmenten van potten. Bij verschillende opgravingen daarna zijn resten gevonden van gallo-romaanse bewoning.

Als u uw auto achterlaat bij de ingang van het stadje kunt u, lopend langs deze weg, dezelfde route lopen die de monniken zoveel jaren geleden hebben afgelegd om hun nieuwe klooster bovenop de berg te bouwen. Op deze manier krijgt u wel een goed idee over de versterkte ligging van Vézelay. Als u de auto heeft achtergelaten op de parkeerplaats gelijk links bij binnenkomst, loopt u de weg vervolgend naar de kerk Notre-Dame de Saint-Père-sous-Vézelay. Net voor de kerk komt u bij het Archeologisch museum.

De eerder genoemde Prosper Mérimée noemde de kerk een gotische kathedraal in miniatuur. De stad is gebouwd bovenop de bebouwing uit de gallo-romaanse tijd, waarbij de kerk vlakbij een deel van

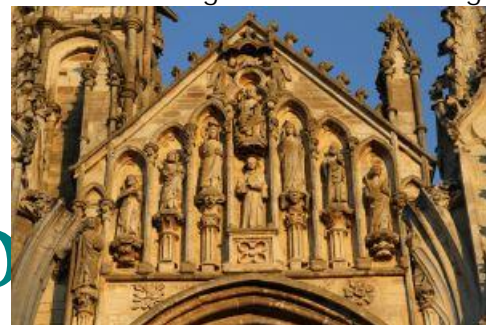

het verwarmingssysteem staat. Van de gotische kunst die hoogtij vierde in de Bourgogne heeft de kerk de grootste aandacht gekregen. De kerk die is toegewijd aan de Heilige Maagd, werd gebouwd tussen de 13^e en 15^e eeuw. Van de eerdere kerk Saint Pierre, waar de stad zijn naam aan dankt, resten nog slechts een ruïne aan het begin van uw wandeling aan de rechterzijde.

De klokkentoren uit de 13^e eeuw is open en elegant van bouw, meer dan tien meter hoog en heeft op de vier hoeken, engelen die olifanten laten trompetteren teneinde de mensheid te roepen voor het aangezicht van de Enige Rechter.

In het portaal van de

kerk is een beeldhouwwerk van een man en een vrouw (stichters van de kerk?) die een maquette dragen van de kerk. Deze man en deze vrouw, hoewel zeer rijk, waren geen edelen en na hun overlijden kon de kerk niet genieten van enige inkomsten, zoals de merkwaardig inscriptie van het centrale portaal laat zien. Verder is er een mooie tombe te zien van een vrouw, gedateerd 1258. Het is het enige element dat is gedateerd in de kerk.

De grote puntgevel boven de narthex, toont Christus zittend op een troon, omringd door heiligen; als presentatie van het Laatste Oordeel.

Het interieur van het monument is erg sober, presenteert een bijna lichtgevende schip van hoge zuiverheid, ingesloten door vijf straalkapellen. Bij de ingang staan twee wijwatervonten uit de 14e eeuw en langs de gangpaden, de graven van de vermeende stichters waarvan er slechts één, verminkt, nog aanwezig is.

In het midden van de 19e eeuw verkeerde het gebouw in een vervallen staat als gevolg van het ontbreken van regelmatig onderhoud. Toen in 1840 begon het grote avontuur van de restauratie van de basiliek van Vézelay begon, toonde Viollet-le-Duc een passie voor de kerk van Saint Père en al in 1841 werd het herstel van deze kerk aan hem toevertrouwd.

Tussen 1842 en 1844 werkte hij aan het koor, aan de kapellen en aan het schip en in 1868 beëindigde hij zijn werk met de klokkentoren. Door een gebrek aan middelen kon hij niet door aan het portaal. Dit deel is tussen 1888 en 1889 hersteld door Emile Boeswillwald (1815 – 1896), de opvolger van Prosper Mérimée, met inbegrip van het verwijderen van een zware deken lava, die het onderste deel van de gevel verborg, die een beschrijving toont die een grote overeenkomst heeft met die in de basiliek van Maria Magdalena.

Een eeuw na deze ingrepen, bedoeld om het gebouw te redden, werd een associatie gevormd (de vereniging voor het behoud en de restauratie van de kerk van St. Père) en beetje bij beetje wordt het gebouw in zijn glorie hersteld.

Vézelay

Als u hebt besloten te voet naar Vézelay te gaan, dan loopt u langs de kerk tot het gemeentehuis waar u oversteekt en de Rue du moulin des Marguerites inloopt. U passeert een beekje, de Ruisseau du Val de Poirier en houdt daarna rechts aan. Het pad loopt tussen twee huizen door en iets omhoog; dit is de Chemin de Saint-Christophe. Dit weggetje loopt u helemaal (recht door) uit tot u aankomt op de D957, net voordat deze Vézelay bereikt.

Na uw bezoek aan Vézelay, neemt u direct buiten de stad, de Route d'Avallon. Na 1 kilometer is er aan de rechterkant van de weg een klein pad waarover u terugloopt naar de D958 en St. Père. Daar waar u de D958 kruist, ligt de bron van de heilige Magdalena. Hier gaat u rechtsaf richting Vézelay.

